

Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

portugisisk

Følgende sprog er allerede oversat.

Swipe to change

Forkyndelser: officiel overrækkelse af juridiske dokumenter

Portugal

1 Hvad betyder det retlige begreb "forkyndelse" i praksis? Hvorfor findes der særlige regler for forkyndelse af dokumenter?

Forkyndelse af stævning (citação) anvendes til at underrette en person (sagsøgte, indstævnte, rekvisitus) om, at der er anlagt en retssag mod vedkommende. Den anvendes til at indkalde disse personer for første gang, således at de kan forsvare sig. *Citação* anvendes også ved første indkaldelse af berørte parter i en sag, som de ikke tidligere har været inddraget i, således at de kan intervenere i sagen til støtte for sagsøger eller sagsøgte.

Forkyndelse af andre dokumenter (notificação) anvendes til at indkalde en person til at give møde i retten eller informere denne om et forhold.

Der findes særlige regler i den portugisiske civile retsplejelov om, hvordan *citação* og *notificação* skal foretages, og det præciseres, hvilke oplysninger der skal videregives om adressaterne, karakteren af de forhold, der skal videregives, og om formålet med videregivelsen. Formålet med til disse regler er at sikre, at adressaten rent faktisk modtager meddelelsen, og hvis denne er part i en retssag, at sikre hans ret til forsvaret.

2 Hvilke dokumenter skal formelt forkyndes?

Følgende oplysninger forkyndes ved citação:

- Genparten af sagsøgers stævning, ved hvilken en sag anlægges, og kopier af ledsagedokumenterne, der udleveres til sagsøgte
- Oplysninger om, at den pågældende er blevet sagsøgt i sagen
- Angivelse af den domstol og den afdeling, der behandler sagen, fristen for indgivelse af et svarskrift og behovet for at udpege en retlig repræsentant, hvis dette er obligatorisk
- Underretning om konsekvenserne af ikke at reagere på forkyndelsen.

Følgende oplysninger forkyndes ved notificação:

- Kendelser og domme
- Parternes skriftlige indlæg, anmodninger og dokumenter, der indgår i sagen, og fristen for parternes udøvelse af deres ret til kontradiktorisk sagsbehandling
- Indkaldelser af en part, et vidne, en sagkyndig en teknisk rådgiver eller en advokat til at deltage i **retssagen**
- Udmeldelse af syn og skøn, andre bevismidler eller information til enheder, der har pligt til at samarbejde med retten.

3 Hvem har ansvaret for forkyndelse af dokumenter?

I verserende retssager foretages *citação* og *notificação* generelt af stævningsmænd, retshåndhævende embedsmænd (*agente de execução*) eller af en af parternes retlige repræsentant, afhængigt af de omstændigheder, der er beskrevet i svaret på spørgsmål 5.

Citação og *notificação* kan foretages af notarer i arvesager.

I visse tilfælde fastlagt i den nye lov om lejemål i byområder (*Novo Regime do Arrendamento Urbano*) kan *notificação* foretages af advokater eller retshåndhævende embedsmænd, endog før sagen er anlagt.

Citação og *notificação* kan foretages af civilstandsregistret i sager om frivillig retspleje, der behandles af civilstandsregistret, navnlig i familie- og ungdomssager.

4 Adresseforespørgsler

4.1 Gør den myndighed, der i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager er udpeget til at modtage adresseforespørgsler, af egen drift et forsøg på at finde ud af, hvor adressaten for de dokumenter, der skal forkyndes, befinder sig, hvis vedkommende ikke længere bor på den adresse, som den anmodende myndighed har angivet?

Efter portugisisk ret har stævningsmænd pligt til på eget initiativ – og uden at der er behov for en kendelse – at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at foretage *citação* for en person.

I denne forbindelse konsulterer stævningsmænd elektronisk tilgængelige oplysninger hos andre statslige forvaltninger for at undersøge, om den person, for hvem der skal foretages forkyndelse, har skiftet bopæl, og for at finde den nuværende adresse. Dette er bestemmelsen om "eget initiativ" i forbindelse med forkynelsesforanstaltninger.

Den samme bestemmelse finder anvendelse i visse tilfælde, der er udtrykkeligt fastsat i loven, i forbindelse med *notificação* for parterne eller deres retlige repræsentanter.

Retshåndhævende embedsmænd har ligeledes adgang til visse statslige forvaltningers databaser, således at de f.eks. kan kontrollere rekvisitus' skattemæssige bopæl i fuldbyrdsessager.

Når en part med rette påpeger, at det er særdeles vanskeligt at indhente oplysninger – navnlig om bopælsændring for den person, for hvem der skal foretages forkyndelse – hvilket har indvirkning på den effektive udøvelse af processuelle rettigheder, forpligtelser eller krav, kan retten efter portugisisk ret pålægge enhver person eller enhed at samarbejde for at få disse oplysninger. Uanset om de er parter i sagen, har de pligt til at samarbejde med retten og forelægge de oplysninger, som retten har udbedt sig.

4.2 Har udenlandske judicielle myndigheder og/eller parter i retssager adgang til registre eller tjenester i medlemsstaten, der gør det muligt at finde frem til personens aktuelle adresse? Hvis ja, hvilke registre eller tjenesteydelser findes, og hvilken fremgangsmåde skal følges? Hvilke gebyrer skal i givet fald betales?

Nej. Dette er kun en mulighed for de nationale myndigheder og enheder, der henvises til i svaret på spørgsmål 4.1.

4.3 Hvorledes behandler myndighederne i medlemsstaten en forespørgsel, der er afgivet i medfør af reglerne i Rådets forordning (EF) nr. 1206/2001 af 28. maj 2001 om samarbejde mellem medlemsstaternes retter om bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område, og som har til formål at finde frem til en persons aktuelle adresse?

Domstolene konsulterer andre statslige forvaltningers databaser, og hvis det ikke er tilstrækkeligt, pålægger de andre personer, enheder eller endog politiet at indhente og/eller forelægge oplysninger om en persons nuværende adresse, jf. svaret på spørgsmål 4.1.

5 Hvordan finder en forkyndelse sædvanligvis sted i praksis? Er der alternative metoder, som kan anvendes (bortset fra subsidiær forkyndelse som omhandlet i punkt 6 nedenfor)?

De forskellige fremgangsmåder til forkyndelse af dokumenter beskrives nedenfor. Det er allerede blevet anført i svaret på spørgsmål 1, hvornår der foretages *citação* og *notificação*.

Forkyndelse (*citação*)

Et dokument kan forkyndes for en **person** eller forkyndes **ved offentliggørelse**. Begge disse former for forkyndelse kan foretages for **fysiske** eller **juridiske personer**. Reglerne om forkyndelse for fysiske personer finder tilsvarende anvendelse på forkyndelse for juridiske personer, medmindre der er særlige regler herfor, der i givet fald finder anvendelse.

Forkyndelse for personer

I praksis kan et dokument forkyndes for en person på følgende vis:

Ved elektronisk dataoverførsel, f.eks. til *Ministério Público* som primær part i sagen

Pr. post i form af et brev med modtagelsesbevis adresseret til den person, for hvem der skal foretages forkyndelse (bopæl eller arbejdsplads), hvis der er tale om en fysisk person, eller til det hjemsted, der er registreret i det nationale register over juridiske personer, hvis der er tale om en juridisk person

Ved den retshåndhævende embedsmands personlige kontakt med den person, for hvem der skal foretages forkyndelse, når det ikke er muligt at foretage forkyndelse pr. post, eller når sagsøger har anmodet herom i stævningen

Ved stævningsmandens personlige kontakt med den person, for hvem der skal foretages forkyndelse, hvis sagsøger anmoder herom i stævningen og betaler et gebyr herfor

Ved en retlig repræsentant:

Retlige repræsentanter skal indledningsvis anføre i stævningen, at de selv foretager forkyndelsen via en anden retlig repræsentant eller en advokat.

Retlige repræsentanter kan anmode om forkyndelse på et senere tidspunkt, hvis det viser sig at være umuligt at foretage forkyndelsen på anden vis.

Reglerne om forkyndelse ved retshåndhævende embedsmand eller stævningsmand finder ligeledes anvendelse på retlige repræsentanter.

Forkyndelse for personer kan foretages for følgende personer:

Den person, for hvem der skal foretages forkyndelse

En anden person end den, for hvem der skal foretages forkyndelse, som herefter skal underrette den pågældende person om indholdet af dokumentet, hvor loven fastsætter det

Den retlige repræsentant for den person, for hvem der skal foretages forkyndelse, hvis repræsentanten har fået en fuldmagt for mindre end fire år siden, der giver denne særlige beføjelser til at modtage det forkyndte dokument

En midlertidig procesværg for den person, for hvem der skal foretages forkyndelse, udpeget af retten, når den retshåndhævende embedsmand eller stævningsmanden har kendskab til, at den person, for hvem der skal foretages forkyndelse, ikke kan modtage dokumentet på grund af umyndiggørelse (kendt psykisk forstyrrelse eller anden midlertidig eller permanent umyndiggørelse).

Forkyndelse ved offentliggørelse

I praksis kan forkyndelse ved offentliggørelse ske:

når **den person, for hvem der skal foretages forkyndelse, er forsvundet** og ikke kan findes

når **identiteten på den person, for hvem der skal foretages forkyndelse, ikke kendes**.

Forkyndelse ved offentliggørelse foretages ved:

anbringelse af en meddelelse på døren ved sidste bopæl eller hjemsted i Portugal for den person, for hvem der skal foretages forkyndelse efterfulgt af offentliggørelsen af en meddelelse på et offentligt tilgængeligt websted fastsat ved lov.

Forkyndelse (*notificação*)

I verserende retssager kan *notificação* finde sted på en af følgende måder:

Notificações til parter, der har udpeget en retlig repræsentant og/eller advokat, stiles altid til sidstnævnte som anført i svaret på spørgsmål 6.

Notificações vedrørende indkaldelse af en part til personligt fremmøde sendes til den pågældende part pr. anbefalet post (derudover underrettes den retlige repræsentant som anført i svaret på spørgsmål 6).

Notificações til parter, der ikke har udpeget en retlig repræsentant, sendes til parterne pr. anbefalet post til deres bopæl, hjemsted og andet sted valgt til dette formål.

Notificações af endelige afgørelser sendes desuden altid til parterne pr. anbefalet post til deres bopæl, hjemsted og andet sted valgt til dette formål.

Notificações vedrørende indkaldelse af vidner, sagkyndige eller andre personer, der lejlighedsvis er inddraget i retssagen, til et retsmøde sendes pr. anbefalet post.

Der fremsendes ikke *notificações*, når en part forpligter sig til at føre et vidne, men den pågældende part kan anmode justitskontoret om at fremsende meddelelser om de personer, denne forpligter sig til at føre som vidner.

Endelige afgørelser i en sag forkyndes altid for *Ministério Público* som anført i svaret på spørgsmål 6.

Som anført i svaret på spørgsmål 6 forkyndes foreløbige afgørelser, der kan give anledning til appelsager i henhold til loven altid for *Ministério Público*.

Meddelelser og indkaldelser til berørte parter, der deltager i domsforhandlingen, og som er afsendt efter afgørelse truffet af den pågældende domstol, er at betragte som *notificações*, hvis de er registreret i sagens akter.

Notificações mellem retlige repræsentanter foretages af de retlige repræsentanter ved elektronisk dataoverførsel eller på anden vis som anført i svaret på spørgsmål 6.

6 Er elektronisk forkyndelse af dokumenter (forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter ved hjælp af elektronisk kommunikation, som f.eks. e-mail, internetbaseret sikker applikation, fax, sms etc.) tilladt i civile retssager? I bekræftende fald, i hvilken type sager kan denne metode anvendes? Gælder der begrænsninger med hensyn til tilgængeligheden af/adgang til denne metode til forkyndelse af dokumenter, afhængig af hvem adressaten er (advokat, juridisk person, virksomhed eller andre, såsom erhvervsdrivende)?

Ja, **elektronisk dataoverførsel** via domstolens IT-system anvendes fortrinsvis i følgende tilfælde:

Citação for *Ministério Público*

Notificações til *Ministério Público*, advokater og retshåndhævende embedsmænd

Indgivelse af processkrifter og dokumenter til retten af advokater og retshåndhævende embedsmænd

Indgivelse af dokumentation for forhåndsbetaling af retsgebyrer (der indgår i sagsomkostningerne)

Indgivelse af dokumentation for eller ansøgning om retshjælp.

Hvis det processkrift, der skal indgives, på grund af sit omfang ikke kan overføres elektronisk, eller de dokumenter, der skal fremsendes, kun eksisterer på fysiske medier, eller når sagen ikke kræver, at der udpeges en retlig repræsentant, og den pågældende part således ikke har udpeget en repræsentant, eller når der er en rimelig grund, er der følgende muligheder:

Processkrifter kan indleveres til justitskontoret eller fremsendes pr. post eller pr. fax.

Processkrifter kan indgives med leveringsbevis, pr. post eller pr. fax.

Derudover har domstolstjenesterne følgende muligheder:

Meddelelser kan fremsendes pr. post, fax eller e-mail.

Telegrammer, telefonkommunikation eller andre lignende telekommunikationsmidler kan anvendes i hastesager.

Telefonkommunikation skal altid registreres i sagsakterne og efterfølgende bekræftes skriftligt.

I forhold til sagens parter kan telefonkommunikation kun anvendes til at overbringe en stævning eller annullere en stævning i relation til en retssag.

Disse bestemmelser finder anvendelse i civile og handelsretlige sager ved førsteinstansdomstole. De finder ligeledes anvendelse i visse notariatsager (f.eks. arveanliggender) eller sager behandlet af civilstandsregistret (f.eks. familieanliggender, hvis der er indgået en aftale).

7 »Subidiær« forkyndelse

7.1 Er der efter lovgivningen i medlemsstaten mulighed for at anvende andre former for forkyndelse i tilfælde, hvor det ikke har været muligt at forkynde dokumenter til adressaten (f.eks. meddelelse efterladt på den pågældendes adresse, meddelelse til fogedretten, postforkyndelse eller mærkatmeddelelse)?

Efter portugisisk ret kan **dokumenter ligeledes forkyndes på et bestemt tidspunkt:**

I forbindelse med *citação* for en person, hvis den retshåndhævende embedsmand eller stævningsmanden konstaterer, at den pågældende bor eller arbejder et bestemt sted, men ikke kan foretage forkyndelsen, da den pågældende ikke kan findes.

I så fald efterlades en meddelelse med angivelse af, hvornår forkyndelsen vil finde sted.

Meddelelsen kan afleveres til den person, der er bedst egnet overgive den til den person, for hvem der skal foretages forkyndelse. Hvis dette ikke er muligt, skal meddelelsen hænges op det mest velegnede sted.

På den dag og det tidspunkt, der er angivet i meddelelsen, forkynder den retshåndhævende embedsmand eller stævningsmanden dokumentet for den person, for hvem der skal foretages forkyndelse, eller hvis den pågældende ikke kan findes, for den tredjemand, der er bedst egnet til at overgive brevet til den pågældende, og som således overdrages denne opgave.

Hvis det ikke er muligt at samarbejde med tredjemand, foretages forkyndelsen ved at hænge en meddelelse op det mest velegnede sted i nærvær af to vidner. Det oplyses i meddelelsen, at forkyndelsen for den pågældende er sket, hvilken ret, der behandler sagen, og at genparten og de tilhørende dokumenter kan afhentes på justitskontoret af den person, som den er stilet til.

PS:

Hvis:

i) modtagelsesbeviset ikke underskrives af den person, for hvem der skal foretages forkyndelse (postforkyndelse)

ii) forkyndelse for en person på et bestemt tidspunkt foretages for tredjemand, eller

iii) forkyndelse for en person på et bestemt tidspunkt foretages ved ophængning af en meddelelse om forkyndelse på stedet

skal den retshåndhævende embedsmand eller justitskontoret altid sende et anbefalet brev til den person, for hvem der er foretaget forkyndelse, senest to hverdage herefter, for at underrette den pågældende om:

forkyndelsesdatoen og -måden for den forkyndelse, der anses for at være foretaget

fristen for at reagere på forkyndelsen og konsekvenserne af at undlade dette

afleveringsstedet for genparten af den pågældende stævning og ledsagedokumenterne

hvem der er foretaget forkyndelse for.

7.2 Hvis andre metoder anvendes, hvornår anses dokumenterne da for at være blevet forkyndt?

Postbesørget *citação* anses for at være foretaget den dag, hvor modtagelsesbeviset underskrives, enten af den person, for hvem der er foretaget forkyndelse, eller af tredjemand (i så fald ud fra den antagelse, at tredjemand har overgivet brevet til den pågældende, medmindre andet bevises).

Forkyndelse for en person ved retshåndhævende embedsmand, stævningsmand eller retlig repræsentant anses for at være foretaget på datoen for udfærdigelse af forkyndelsesattesten.

Forkyndelse ved ophængning af en meddelelse om forkyndelse anses for at være foretaget på den heri angivne dato.

7.3 Hvis en anden form for forkyndelse består i deponering af dokumenterne på et bestemt sted (f.eks. på et postkontor), hvordan får adressaten så meddelelse om deponeringen?

Ved *citação* eller *notificação* pr. anbefalet brev – med eller uden modtagelsesbevis – efterlades en leveringsseddel i postkassen, hvis postbuddet ikke kan finde nogen på den angivne adresse.

I leveringssedlen informeres adressaten om, at brevet er blevet indleveret på postkontoret, med angivelse af adresse, åbningstider og afhentningsfrist.

Hvis brevet ikke afhentes inden for den angivne frist (og der ikke anmodes om en forlængelse af fristen eller fremsendelse af brevet til en anden adresse), returneres det til afsenderen.

7.4 Hvis adressaten afviser at modtage dokumenterne, hvilken retsvirkning har det så? Ansers dokumenterne for at være forskriftsmæssigt forkyndt, hvis afvisningen ikke var berettiget?

Ved postbesørget *citação*, hvor det kan dokumenteres, at en person nægter at modtage brevet eller underskrive modtagelsesbeviset, anses forkyndelsen for at være foretaget på følgende måde og under følgende omstændigheder:

Ved postbuddets udfærdigelse af en meddelelse, hvori det bekræftes, at den fysiske person, den juridiske persons repræsentant eller en ansat hos denne nægter at underskrive modtagelsesbeviset eller at modtage brevet.

Hvis parterne selv kan aftale forkyndelsesadressen:

i) ved levering af et nyt anbefalet brev med modtagelsesbevis på den aftalte adresse, hvis det første anbefalede brev med modtagelsesbevis fremsendt til denne adresse returneres, eller

ii) ved postbuddets udfærdigelse af en attest, hvori det bekræftes, at den person, for hvem der skal foretages forkyndelse, nægter at modtage brevet eller at underskrive modtagelsesbeviset fremsendt til den aftalte adresse.

Ved personlig *citação* ved retshåndhævende embedsmand eller stævningsmand, hvor der er dokumentation for, at den person, for hvem der er foretaget forkyndelse, nægter at underskrive forkyndelsesattesten eller at modtage genparten heraf, anses forkyndelse for at være foretaget, og proceduren er som følger:

Den retshåndhævende embedsmand eller stævningsmanden meddeler den person, for hvem der er foretaget forkyndelse, at den pågældende kan afhente genparten på justitskontoret, og dette angives i forkyndelsesattesten sammen med den pågældendes nægtelse af at modtage brevet.

Justitskontoret meddeler endvidere igen ved anbefalet brev den person, for hvem der er foretaget forkyndelse, at genparten af stævningen og ledsagedokumenterne kan afhentes på justitskontoret.

Forkyndelsen kan kun anses for ikke at være foretaget, hvis nægtelsen er berettiget. Nægtelsen er berettiget, når den person, for hvem der skal foretages forkyndelse, ikke kan findes, da den pågældende ikke bor eller har hjemsted på den angivne adresse, eller hvis en tredjemand anfører, at denne ikke kan overgive brevet.

De samme regler finder anvendelse i visse ved lov fastsatte tilfælde, hvor **personlig notificação** for parterne eller deres repræsentanter skal ske under opfyldelse af de formalitetskrav, der gælder for *citação*.

8 Postforkyndelse fra udlandet (artikel 14 i forkyndelsesforordningen)

8.1 Hvis postvæsenet leverer et dokument sendt fra udlandet til en adressat i medlemsstaten i en situation, hvor bekræftelse af modtagelsen er påkrævet (artikel 14 forkyndelsesforordningen), afleverer postvæsenet så kun dokumentet til adressaten selv, eller kan det i overensstemmelse med de nationale regler om postudbringning også aflevere dokumentet til en anden person, der befinder sig på samme adresse?

Ved postbesørgt *citação* eller *notificação* med modtagelsesbevis fra udlandet kan det portugisiske postvæsen levere brevet og dokumenterne til den person, for hvem der skal foretages forkyndelse, eller til en tredjemand på samme adresse, der erklærer sig i stand til at overgive brevet til adressaten.

8.2 Hvordan kan forkyndelse af dokumenter fra udlandet i medfør af artikel 14 i forordning nr. 1393/2007 finde sted, hvis hverken adressaten eller nogen anden person, der er bemyndiget til at modtage dokumenterne (hvis der efter de nationale regler om postudbringning er mulighed herfor — se ovenfor) er antruffet på adressen?

Se svar på spørgsmål 7.3.

8.3 Accepterer postvæsenet en bestemt frist for afhentning af dokumenterne, før de sender dokumenterne tilbage til afsenderen? Hvis ja, hvordan underrettes adressaten om, at der ligger post til afhentning på postkontoret?

Adressaten har i princippet **seks hverdage** til at afhente dokumenterne på posthuset.

Adressaten underrettes om denne frist og om det forhold, at dokumenterne kan afhentes på postkontoret ved fremvisning af en **leveringsseddel**, som postvæsenet lægger i postkassen, når postbuddet konstaterer, at der ikke er nogen hjemme.

9 Er der noget skriftligt bevis for, at dokumentet er forkyndt?

Ja, i forbindelse med *citação* er modtagelsesbeviset, forkyndelsesattesten eller meddelelsen om forkyndelse skriftligt bevis på, at forkyndelse er sket.

I forbindelse med *notificação* er registreringen af anerkendelsen, registreringen af brevet eller sagsakten eller redegørelsen udarbejdet under sagen skriftligt bevis på, at forkyndelse er sket.

I forbindelse med *citação* eller *notificação* ved elektronisk dataoverførsel attesteres udstedelsesdato og -tidspunkt i domstolens IT-system.

10 Hvad sker der, hvis noget går galt, og adressaten ikke modtager dokumentet, eller forkyndelsen sker i strid med reglerne (f.eks. hvis dokumentet forkyndes for tredjemand)? Kan forkyndelsen af dokumentet alligevel være gyldig (dvs. kan den manglende iagttagelse af reglerne afhjælpes), eller skal dokumentet forkyndes på ny?

Manglende *citação* er en væsentlig formel mangel, som gør hele proceduren, undtagen stævningen, ugyldig.

Forkyndelsen anses for ikke at være foretaget i følgende tilfælde:

Ingen forkyndelse overhovedet

Fejlagtig identifikation af den person, for hvem der skal foretages forkyndelse

Fejlagtig forkyndelse ved offentliggørelse

Forkyndelse, efter at den pågældende person er afgået ved døden, eller efter at den pågældende juridiske person er ophørt med at eksistere

Bevis for, at den person, der var genstand for forkyndelse, ikke fik kendskab hertil på grund af et forhold, der ikke kan tilskrives den pågældende.

Der foreligger ikke længere ugyldighed, hvis den sagsøgte eller *Ministério Público* (som hovedpart i sagen) deltager i sagen uden straks at påberåbe sig manglende forkyndelse.

Ud over ovennævnte tilfælde udgør undladelse af enhver handling eller manglende iagttagelse af de formkrav, der er fastsat i loven, i forbindelse med *citação* eller *notificação* en simpel formel mangel. Hvis denne mangel påberåbes, eller hvis retten får kendskab hertil under sagen, vil retten kræve den afhjulpet. I andre situationer gør en formel mangel i forbindelse med *citação* eller *notificação* kun handlingen ugyldig, når det fremgår af loven, eller når den pågældende mangel kan få indflydelse på sagens behandling eller udfald. I dette tilfælde vil de øvrige formelle skridt, der ikke er berørt af den ugyldige handling, fortsat være gyldige.

11 Skal der betales for forkyndelse af et dokument og i givet fald, hvor meget?

Ja, i nogle tilfælde, der redegøres nærmere for herunder, beregnes omkostningerne ved *citação* og *notificação* i RE (regningsenhed). I 2015 var værdien af regningsenheden 102 EUR.

Det vil sige, at:

citação og *notificação* for personer ved retshåndhævende embedsmand koster 0,5 RE, når den finder sted, og 0,25 RE, når den mislykkes

citação og *notificação* for personer og *citação* og *notificação* ved offentliggørelse ved stævningsmand koster 0,5 RE, når den finder sted, og 0,25 RE, når den mislykkes

transportomkostninger ved forkyndelse ved stævningsmand og eventuel moms kan blive tillagt disse beløb.

Afsluttende bemærkning

Disse oplysninger er generelle, de er ikke fuldstændige og binder ikke kontaktpunktet, Det Europæiske Retlige Netværk for civil- og handelssager, domstolene eller andre modtagere. Der skal altid tages udgangspunkt i gældende lovgivning.

Sidste opdatering: 05/01/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.